

A mezőgazdaság eddigi legnagyobb kombájn-átcsoportosítása

Alföldi gépek a Dunántúlon

Az újabb esőzések nehéz helyzetbe hozták az aratókat, ezért sürgős intézkedésekre van szükség, hogy a betakarítást időben be lehessen fejezni — mondotta csütörtöki sajtótájékoztatóján dr. Mészáros István MEM főosztályvezető. A termelőterületnek eddig kétharmadáról került a magtárakba a gabona. A legelőbbre tartanak a Tiszántúlon, Csongrád, Békés, Szolnok és Hajdú-Bihar megyében, ahol közvetlenül a befejezés előtt van a munka. A Duna—Tisza közén, Bács és Pest megyében, valamint az északi megyékben a termésként mintegy 70 százalékat vágják le. Igen szorult helyzetbe kerültek a dunántúli megyék, amelyekben amúgy is később ért be a gabona, és az esőzések napokon át lehetetlenné tették a kombájnok indítását. Itt a termésnek, jobbik esetben is, csak alig több mint egyharmadát vágják le, különösen nagy gondban vannak a Vas, a Zala, a Somogy és a Győr-Sopron megyei gazdaságok, amelyek olyan hátrányba kerültek, hogy segítség híján még augusztus végéig sem győznék a munkát.

A Mezőgazdasági és Élelmezéstudományi Minisztérium a rendkívüli időjárás miatt lehetővé tette, hogy az országban azokról a területeiről, ahol már befejeződött az aratás, avagy a vége felé tart a munka, átcsoportosítsák a gépeket a Dunántúltra. Pontosan felmérték, hogy hová és milyen segítség kell: megállapították, hol van szükség a leggyorsabb beavatkozásra, s ennek megfelelően gépszállítási menetrendet készítettek, összesen mintegy 600 kombájn és a hozzájuk tartozó személyzet költöztetésére. Csongrád megyéből Vas megyébe, Szolnokról Veszprém megyébe, Békéből Somogyba és Hajdú-Biharból Zala megyébe irányítják a kombájnokat. Az újabb esőzések nyomán a Győr-Sopron megyei gazdaságok is jelentették, hogy segítségre szorulnak; a megye gazdaságaiban szintén Szolnok megyéből küldenek arató brigádokat.

A kombájnok fuvarozását részben a 22. sz. Volán vállalta; dicséretes gyorsasággal nehézségi szállító járműveket küldtek az Alföldre, ahonnan 100 kombájn már át-
költöztetett a Dunántúltra. Csütörtökön a MÁV két irányvonatot indított a dunántúli megyékbe 120 kombájnjal, s ezek a vonatok 24 óra alatt érnek rendeltetési helyükre. „Saját lábán” is több száz kombájn indult útnak, széles vágószerkezetüket leszerelték és külön vontatóval viszik az arató-cséplő gépek után.

A nagyszabású gépátcsoportosítással járó szállítási költségeket, valamint a gépek kezelőszemélyzetének költségeit a Mezőgazdasági és Élelmezéstudományi Minisztérium viseli, a gazdaságoknak csak a gépi aratás díját kell megfizetniük. Ily módon tetemes költségektől mentesülnek az amúgy is gondban levő gazdaságok.

Ilyen nagyszabású gépátcsoportosításra még nem volt példa a hazai mezőgazdaság történetében. Öröndetes, hogy a gépeket kölcsönöztesz-eket az önzetlen segíteni akarás gondolata vezérli, olyan szerződéseket kötnek a kombájnokat fogadó gazdaságokkal, amelyek a lehető legnagyobb kedvezményt biztosítják a szorult helyzetben levő üzemeknek.

Diákok a gyárban

Kontrasztos kép fogad a Szegedi Konzervgyár előtt. Egy asszony ül a bejárati ajtó mellett, előtte újságpapírra rakva néhány kosár zöldpaprika, a kosarak szomszédságában pedig egy halom uborka, és kevéske őszibarack. Tiszát duzzasztanak egy kanál vízzel? A kerítés mögött ugyanezek a zöldek és az őszibarack vagonszámra sorakozik, hogy órákon belül elnyelje a feldolgozó gépsor.

A gyárból természetesen senki sem hozhat ki egyetlen szem barackot, paradicsomot, vagy paprikát. S ugye, még a konzervgyári dolgozónak is szüksége van a konyháján egy kis gyümölcsre. A kofaasszony ezt nagyon jól tudja, s valószínű ismeri a gyári szabályokat is.

Sétálgatók a gyártelep hatalmas kiterjedésű udvarán. Kísérőm, Molnár Jenő magyarázza, hogy lassacskán feltöltik a kubikgödöröket és a kerítésük követi a töltőgetést.

PÉLDÁUL MARIKA

üzemcarnokok. A gyümölcsfeldolgozó üzem, vagy ahogyan a gyáriak mondják „gyümölcskonyha” őszibarack illatával fogad. Diákokat keresek, s valóban kérést kapok. Válasz: — Nem azok, hanem az élelmiszeripari szakmunkásképző iskola egyik osztálya.

Nyári, kötelező szakmai gyakorlaton vesznek részt. Számukra ez is tanulás, a gyárnak meg igen nagy segítség éppen abban az időszakban, amikor minden perc drága, hiszen a leggyorsabbban érő, s romló gyümölcs, az őszibarack sze-

zonja érkezett el. De van itt sok gimnazista leány is, akiknek semmiképpen nem továbbtanulási alkalom a konzervgyári munka, s nem is kötelező. Mehetnének a Tisza partjára strandolni, vagy rokonokat látogatni az ország más tájaira. Nagyon sokan még is itt töltöttek el egy-másfél hónapot.

Csak úgy találomra megszólított egy kislányt. Mondja a nevét: — Aradi Mária vagyok, a Ságvári gimnázium most már negyedik tanulója.

Beszélgetés közben kiderül, hogy régi ismerőssel akadtam össze, mivel két évvel ezelőtt már riportalányom volt ugyanitt. Be is számol, hogy akkor negyven nap alatt 2500 forintot keresett, s most is számít annyira.

— Milyen volt az iskolai bizonyítvány? — kérdelem Marikától.

Kicsit elpirul, látom az arcán, hogy legszívesebben másról nyilatkozna, de azért megmondja: — Három egész három tized. Ha végeztem, nagyon szeretnék fodrász, vagy kozmetikustanulónak elmenni.

— S a szünidei program? — Munkán kívül?

— Egy olaszországi fiúval levelezek, s valószínű augusztusban eljön Szegedre. Ott kell majd kalauzolnom a városban.

SAJÁT KERESÉT

Négy kislány válogatja az őszibarackot egy szállító berendezés mellett. Hevesi Aranka és Kothencz Klára az élelmiszeripari technikum tanulója, s így nekik akár szakmai továbbképzésnek is beillik ez a kis nyári munka. Kovács Piroksa a közgazdasági technikumba, Molnár Edit pedig a Radnóti gimnáziumba jár. A két élelmiszeripari tanuló egy hónapot már eltöltött a húsiipari vállalatnál, szakmai gyakorlaton. Tudniillik mind a ketten húsiipari tagozatra járnak. Voltak a hentesüzemben, a vágóhídon és a gyári tanműhelyben. Kétszáz forintot kaptak a gyakorlati időben végzett munkáért, s mosolyogva mondják, hogy ettől sok finom szalámit. A kétszáz forinthez pedig a pluszt most akarják megszerezni.

Nagy vonzerő a saját kereset. Ezért a pénzért ők dolgoznak meg, s szabadon rendelkeznek vele. Szinte kivétel nélkül valamilyen ruhát szeretnének vásárolni a fizetésből. Kothencz Klára azt mondja, hogy van egy bőrcsizmája, s most ugyanolyan anyagból készült bőrszoknyát szeretne venni. S milyenek a hölgyek, még a fiatal diákok is? Szinte kórusban válaszolnak a bőrszoknyára: „Megpukkadnak az osztálytársak.” Viszont logikus a pukkadóknak szánt válasz: „Menjenek el ők is másfél hónapra dolgozni a gyárba, akkor lesz szoknyára való.”

A szomszéd leánya meséli, hogy ő már volt az idén építőtáborban, Balatonaligán. Az állami gazdaságban borsót és meggyet szed-

tek, de volt egy kevés ribizli is. Ötszáz diáklány sereglett össze az ország különböző városából. Jót eszegettek a meggyből és a ribizliből, de mivel az időjárást „másképp tervezték az égiek”, az építőtábornak is előbbre hozták a zárását. Most itt kárpótolják magukat a diákok.

— A keresetre rá vannak szorulva?

Néznek rám, s úgy érzem, úgy látom a tekintetükből, hogy a kérdést nem is nagyon értik. Öröm tölt el, hogy ilyen értetlenek ezek a fiatal lányok kérdéseimre. Végül legyint az egyik és mondja.

— Éppenséggel nem vagyunk rászorulva arra az ezerötszáz forintra, de ez a mi pénzünk, s veszünk rajta valami jó cuccot, vagy elmegyünk a Balcsira.

— S ha nem keresnének, akkor mindezekről le kellene mondani?

— Nem kellene, legfeljebb Anyuka venné meg a rucit.

Azt mondja Hevesi Aranka, hogy nagyon tetszik neki a konzervgyári munka, különösen az, hogy mindenki fiatal az üzemben. Tavaly Ásotthalmon, az erdészethöz dolgozott, de itt neki sokkal jobb. Kovács Piroksa szőregi kislány, onnan jár be a közgazdasági technikumba. Ő is dolgozott már a szünidőben, a szőregi kertészeknek segített kötni. A kötésről elmondja, hogy igen komoly munka: a csemeték oltása, vagy szemzése után raffiával szorítják a rügvet a gallyhoz. Nem mindenki érti ezt a feladatot. Csak azok a fiatalok tudnak kötni, akik már apró gyermekkoruk óta ismerik a kétszetet.

MINDENKI JÓL JÁR

Most rákosgátjakká, válogatják az őszibarackot, amelyet az automatikus felezőgép kettévágott. A puhát félreteszik, amelyiknek meg ott maradt az oldalán a bőre, arról ügyesen lehántják. Kísérőm elismerően szól a diáklányok munkájáról, megemlítve, hogy milyen nagy segítséget adnak a konzervgyárnak éppen abban az időszakban, amikor nem győznék az állandó munkások a tempót. A lányok is jól járnak, mert eszmébe jutott közben, hogy vajon mit is csinálna ennyi szegedi kislány, ha nem lenne szüksége az itteni iparnak idegenmunkára. Molnár Edit nagy komolyan megjegyzi:

— És a szülők is nyugodtabbak, hogy mi a gyárban hasznosan töltjük el a szabadidőnket.

A keresetek felől érdeklődöm. Molnár Jenő mondja, hogy a diáklányok teljesítményében dolgoznak, s aki első ízben van náluk, ha ügyeskedik 70–80 százalékot teljesíthet, aki már többször is a konzervgyárban töltötte el a nyári vakáció egy részét, az akár 100 százalék felett is teljesít és annak megfelelően keres.

Búcsúzóul megkérdelem még, hogy jövőre eljönnek-e a gyárba? Mosolyogva mondják, hogy igen.

Gazdag István

Honfitársi aggodalmak

Hol vagyunk már attól, hogy izgatottan lessük: vajon mit szólnak hozzá? Illetőleg hozzánk. Mármint a hazalátogatók, vagyis azok a magyarok, akiket kezdetben díszdienségek neveztek, s csak később lettek belőlük honfitársak. S igaz ugyan, hogy ők vétettek kisebb-nagyobb mértékben ellenünk, tehát csak megbocsátás után nyertek bebocsátást, de hát azért mégis tartottunk tőlük. Az igaz persze, hogy ők is tőlünk. Hazajöttek, ki előbb, ki később, mert az emberek nem egyforma bátrak. S nagyon örültünk, amikor azt mondták: nem is hitték volna, hogy ilyen bátran lehet jönni.

1.

S aztán bátran mondták a magukét. Hogy ez nincs nálunk, meg az nincs nálunk. Meg ha nekik itt kellene élni, akkor nem tudnának élni. Mert igaz ugyan, hogy odakint dolgozni kell, de érdemes is. Van hűtőszekrény, televízió, mosógép, még autót is, bár csak részletre. És panaszkodtak is persze. Arra, hogy milyen nehéz parkolóhelyt találni odakint a kocsijuknak. Nálunk simán találtak, odaálltak az autóval, ahová akartak. S oda is mentek. Megdicsérték bennünket érte. S megígérték, hogy majd a használt kocsit el fogják küldeni. El is küldték. Támadt is kalamajka az autószervezetben, meg a bíróságon. A sok száz fajta „leprát” rendkívül nehéz volt kipofozni, az ajándék azonban mégsem volt annyira ajándék, hogy ne lett volna sok esetben forintkijátlás mögöttes.

S aztán újra jöttek ugyanazok, sőt mások is. Barátságosan megveregették a vállunkat, megdicsérték a Nagykorút világlátását, s magyarázták, hogy Floridában mennyivel több szálloda van, mint a Balatonon. Ekkor már kaptunk szemrehányásokat is a nem kielégítő munkatempó miatt, néha ke-

mény bírálatot, mert a megvásárolt holmik az üzletben nem csomagolták be. Hoztak ajándékokba sok mindent, például olyan csodálatos műanyag mosogatórongyot, amit ha reggel benedvesítünk, estig nedves marad. Orkánkabátot is hoztak, de azért már pénzért kérték. S mi megvásároltunk mindent, amit hajlandók voltak eladni. Közben politikai vitákba is keveredtünk: szerintük nem magyar a magyar, ha nincs halászat és vadászat is, s a hazalátogatók egyre kevesebbet kezdtek politizálni. Mert rájöttek, hiába dicsérték nekünk új hazájukat, mi egyre inkább elégedettek lehetünk a mi régi országunkkal. Ez is épült, az is épült, egyre több lett a szálloda, a hazalátogatók messzállhatnak volna már ott, de szívesebben vették, ha valamelyik rokon hívta meg őket — a lakásába. A költségek miatt. S kezdték magyarázni, hogy a munka odakint is munka, a pénz odakint is pénz. Nem költi az ember feleslegesen, ha nem muszáj. Mert igaz ugyan, hogy jól megy nekik, de azért egyikük sem Rockefeller.

2.

S most, akik jönnek, ismét aggódnak. Már nem hoznak magukkal az égvilágon semmit, nincs sem golyóstoll, sem nylon ing, a csomagokban, s különben is, a podgyászt nem érdemes messziről cipelni... Egyébként pedig már nem azt magyarázzák, hogy hogyan van náluk, hanem szintén érdeklődnek, hogy miként van nálunk. Igaz, nem tökéletesen értenek mindent, de hát ezt nem is lehet zokon venni tőlük. Mert tegyük a kezünket a szívünkre: sokszor mi sem értjük tökéletesen. S csak legyintenek, amikor az áremelkedésekre panaszkodunk. Amerika, ott van csak infláció — magyarázzák, s

traktálnak bennünket a Nyugat-Németországban folyton emelkedő húsárakkal. S Franciaország, mondják, ott milyen nehéz lakáshoz jutni. Sokszor már szinte sajnáljuk őket, s már-már arra gondolunk, hogy majd küldünk nekik csomagokat.

S most már ott tartunk, hogy a hazalátogatóknak új problémájuk támadt. Hogy miből van nálunk annyi kosci, annyi új lakás, annyi nyaraló, miként lehet ilyen árúrbőség, és így tovább. Aggódnak értünk, hogy tovább nyújtózkodunk, mint a takarónk ér. S kezdik magyarázni, hogy talán szerényebben kellene élnünk. S kéri, magyarázzuk meg nekik, mit hogyan csinálunk.

3.

Magyarázat helyett, inkább megnyugtattuk őket. Bizzák csak ránk, mi hogyan van Magyarországon. Eddig is ránk volt bízva, majd ezután is igyekezzünk. Ne aggódjanak, ha jövőre, vagy két év múlva újra visszajönnek, majd ismét láthatják, hogy minden rendben lesz.

Egy ilyen kis ország, mint a miénk, nem engedheti meg magának, hogy ne dolgozzon nyugodtan.

Pintér István

Növekvő gumiabroncs-forgalom

Melegben a gyorshajítás „eszi” a gumit

Az utóbbi napokban, hetekben erősen megnőtt az autós idegenforgalom, s ezzel együtt megnőtt a kereslet a gumiabroncsok iránt is.

A fővárosban naponta 500-at adnak el, holott átlagban 300-at szoktak. Hasonló mértékben megnőtt a forgalom az abroncsot árusító 45 vidéki üzletben is.

Az Országos Gumiipari Vállalat kielégíti a megnövekedett szükségletet, ugyanakkor azonban felhívja az

autósok figyelmét arra, hogy óvják abroncsaikat az idő előtti elöregedéstől. A kánikula, az erős ibolyántúli sugárzás gyorsan rongálja a gumit, és még fokozza ezt a folyamatot, ha a gépkocsivezetők maximális sebességgel hajtják autójukat.

A nagyobb sebesség hatására ugyanis a gumi tovább melegszik és a levegő magas hőmérséklete pedig megakadályozza lehűlését.